

což však nemůže brániti provedení rozvrhového usnesení. Nemá tedy účinku žalobkyní dovozovaného, že žalovaný nepodal odpor a že nepodal rekurs proti rozvrhovému usnesení, který ostatně nebyl přípustný, an odpor nebyl podán. Ani vyřízením rekursního soudu ze dne 19. března 1931 nebyla rozřešena otázka nároku žalobkyně po hmotně-právní stránce, nýbrž bylo v něm jen stanoveno, že za daných okolností, — protože právě šlo o sporné skutečnosti, — neměl býti zařízen výmaz zástavního práva. Žalovanému nemůže býti bráněno, aby se proti nároku žalobkyně nebránil námitkami, byl-li žalován, právě tak, jako by mu nemohlo býti zabráněno, aby k svému obhájení nastoupil žalobou. Je nerozhodné, sběhl-li se tu omyl na straně soudu, či v osobě žalobkyně, když tato omylem nepostupovala podle § 469 obč. zák., a nepostarala se o to, aby zástavní právo před výmazem a před rozvrhem bylo přeneseno na novou pohledávku. Jestliže tím zástavního práva pro novou pohledávku nenabyla, nemůže dovozovati, že byla poškozena a že se žalovaný obohatil na její úkor, jak správně dovodil odvolací soud; obohacena byla by žalobkyně, kdyby se jí z nejvyššího podání mělo dostat, na co podle stavu věci neměla nárok. Rovněž nerozhoduje, že pro žalovaného bylo na základě rozvrhového usnesení na vydraženou nemovitost vloženo vlastnické právo. Posoudily tedy nižší soudy věc v podstatě správně a to — v poměru k žalobkyni — také co do první části žalobní prosby týkající se existence zástavního práva, nehledíc ani k tomu, že se dovolací návrh této části rozsudkového výroku již nedotýká.

Čís. 13318.

Z ustanovení § 1330 obč. zák. nelze dovoditi zdržovací nárok.

Předpisem § 19 obč. zák. není stanovena všeobecná zásada o způsobu a rozsahu právní ochrany.

(Rozh. ze dne 23. února 1934, R II 31/34.)

Žalující firma domáhala se na žalovaném odpovědném redaktoru časopisu S., by byl uznán povinným zdržeti se rozšiřování zpráv, že z ciziny i ze všech částí republiky vracejí se velká tisícová množství zboží do Z. jako neprodejná, že vedoucí dílen převalují ztráty různým způsobem na dělnictvo, že krise žalující firmy strhuje s sebou celý kraj a že experti banky zjišťují situaci závodu žalující strany. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by ji, vyčkaje pravomoci, znovu projednal a rozhodl. Důvody: Rozhodující otázkou jest, zdali žalující straně, když uveřejněné zprávy jsou nepravdivé a žalovaný o tom věděl nebo věděti musil a když byly způsobitelné ohrožení úvěru, výděleku nebo budoucnosti žalující strany, přísluší proti žalovanému zdržovací žaloba, ač v § 1330 druhý odstavec obč. zák., o které ustanovení žalobkyně žalobu opírá, výslovně o nároku na zdržení se dalšího rozšiřování zpráv se nemluví. První soud k této otázce dal zá-

pornou odpověď a proto žalobu pro nedostatek zákonného podkladu zamítl. Odvolací soud však sdílí právní stanovisko žalující strany, že zdržovací žaloba v souzeném případě zásadně nemůže být vyloučena, a to s poukazem na literaturu žalující stranou citovanou, Pfaff, Krainz-Ehrenzweig, Dr. Mayr Harting, Dr. Jaromír Sedláček a Dr. Klang, obzvláště však v úvaze, že zásadně musí být přípustná každá žaloba jakéhokoli druhu, když porušení zákonné nebo smluvní povinnosti soudní zakročení určitým způsobem odůvodňuje, by účastník byl chráněn proti porušení soukromých svých práv. Ke vzniku žalobního práva v určitém směru podle názoru odvolacího soudu není potřebí teprve zvláštního zákonného ustanovení, stačí poukázat jedině k předpisu § 19 obč. zák., podle něhož každému, kdo se cítí zkrácen ve svém právu, musí být volno vznést svoji stížnost na úřad určený zákony. Poukazuje se také k rozhodnutí nejvyššího soudu čís. 2251 sb. z. a n., kde i nejvyšší soud zdůraznil, že jest přiznati podle § 1330 obč. zák. napadenému nárok, by odpůrce ustal od opakování nebo dalšího rozšiřování nepravdivých skutečností. Nelze ani namítati, že žaloba zdržovací pro útoky podle § 1330 obč. zák. nemůže mít praktický význam. Naopak právě jen takovou žalobou může účastník být dostatečně chráněn, poněvadž častokrát hmotná škoda ještě nenastala a právě opakováním nepravdivých zpráv by mohla jeho pozice podstatně být zhoršena. Každý člen obecnstva má nárok na volnou činnost v rámci soukromoprávních vztahů a, byl-li v této činnosti obmezen nezákonným postupem třetí osoby, vyžaduje již všeobecná zásada podle § 19 obč. zák. umožnění dostatečné ochrany. I když předpis § 1330 obč. zák. nemluví o zdržovací žalobě, nýbrž jen o odvolání uveřejněných zpráv, nelze ani z toho souditi, že zdržovací žaloba má být vyloučena. Zdržovací žaloba jest v takových případech podle názoru odvolacího soudu přiměrní nárok přiznaný zásadou podle § 19 obč. zák., o tom se zákonodárce nemusil při úpravě předpisu § 1330 obč. zák. zvlášť zmíniti. Naproti tomu není tak samozřejmým nárokem nárok účastníka na odvolání zpráv jako plus a jen proto ustanovil zákonodárce výslovně také tento nárok. Kdyby názor odvolacího soudu nebyl správný, pak by předpis § 1330 obč. zák. sotva mohl mít praktický význam. Zástupce žalovaného namítal proti tomuto stanovisku i to, že zdržovací žaloba by mohla být přípustna nanejvýše jen v případě, kdyby tu bylo aspoň nebezpečí opakování uveřejnění zpráv, a vylučuje tuto možnost v souzeném případě proto, že žalovaný od 1. ledna 1933 již není vydavatelem a redaktorem časopisu »S.«. Než tato argumentace neobstojí. Není nikde řečeno, že zprávy by mohly být rozšiřovány jen časopisem, a to jen časopisem »S.«, žalující strana má však nárok, aby nepravdivé zprávy vůbec nebyly již rozšiřovány, dále není vyloučeno, že žalovaný za krátkou dobu zase nepřevzme svou dřívější činnost při časopise »S.«, takže tím, že žalovaný prozatím není funkcionářem uvedeného časopisu, žalobní žádost se nestala bezpředmětnou. Odvolací soud jest proto toho mínění, že v souzeném případě zdržovací žaloba zásadně není vyloučena.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a vrátil věc odvolacímu soudu, by o odvolání znovu rozhodl, nepřihlížeje k důvodu, pro který zrušil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Otázku, lze-li žalobci v případě § 1330 obč. zák. přiznati i nárok zdržovací, řešil v záporném smyslu nejvyšší soud již v rozhodnutí čís. 11.916 sb. n. s., k němuž již také v odvolání bylo poukázáno. Nejvyšší soud neshledává příčiny, by se od názoru tam vysloveného a blíže odůvodněného odchýlil. V rozhodnutí čís. 2251 sb. n. s., k němuž bylo poukázáno v odvolání a jehož se dovolává také napadené usnesení, bylo sice v důvodech mezi jiným uvedeno, že jest připustiti, že jest přiznati napadenému nárok, by odpůrce ustal od opakování nebo dalšího rozšiřování nepravdivých tvrzení. V onom případě neměl však dovolací soud příčiny, by se touto otázkou podrobněji obíral, protože k jeho rozhodnutí postačily jiné důvody. Právní názor uveden tam byl jako axiom nepotřebující bližšího odůvodnění, podávající prý se z § 1330 obč. zák., k němuž se v závorkách poukázalo. Podobně, bez bližšího odůvodnění, byla otázka ta řešena také v literatuře a to i na místech, uváděných v odvolání a v napadeném rozsudku, kdež se bylo dovoláváno rozhodnutí rakouského nejvyššího soudu v případech týkajících se nekalé soutěže z doby, kdy rakouský zákon o nekalé soutěži nebyl ještě v platnosti. Odvolací soud neprávem poukazuje k § 19 obč. zák., pokud v něm spatřuje všeobecnou zásadu o způsobu a rozsahu právní ochrany. Na tomto místě zákona stanoví se jen, že ten, kdo se cítí zkrácen ve svém právu, nemá si pomáhati svémocně, nýbrž má vznést stížnost na úřad podle zákona příslušný. O tom, pokud a jakým způsobem může tento úřad zjednati nápravu a na jakou ochranu a do které míry lze stěžovateli přiznati nárok na ochranu, není v § 19 obč. zák. nic obsaženo, protože to vše, pokud jde o hmotněprávní účinky, náleží do oboru objektivního práva (hmotné právo), pokud pak jde o způsob řízení, do oboru práva formálního (procesního). Jenom tyto pozitivní předpisy právní rozhodují i v případě § 19 obč. zák. o nároku postiženého, o jeho subjektivním právu, a nestačí, že postižený má na požadovaném opatření zájem a že by takový zájem bylo lze uznati také za oprávněný a jeho ochranu za žádoucí, když objektivní právo takový nárok na ochranu nezná a nepřiznává. Kdyby byl správný názor odvolacího soudu, že lze vystačiti pro jakýkoli nárok na ochranu s § 19 obč. zák. v tom smyslu, jak jej vykládá, ztrácely by na mnoze význam bližší ustanovení obsažená v objektivním právu a nebylo by potřeba na př. podrobnějších předpisů o způsobu a rozsahu nároků na náhradu škody neb o podmínkách a rozsahu nároků odpůrčích, prozatímních opatření, zajišťovací exekuce a j., protože by se pak všechny nároky daly dovoditi z takové všeobecné zásady přiznávající nárok na ochranu zcela všeobecně, jak to vykládá odvolací soud, což by však nebylo v souhlasu s požadavkem právní jistoty, kterou právní řád sám uznává a která je také jednou z hlavních potřeb hospodářského života a spořádaných právních styků občanstva. V rozhodnutí čís. 11.916 sb. n. s. bylo řečeno, že zdržovací nárok nelze dovoditi z § 1330 obč. zák., který je zařaděn v XXX. hlavě pojednávající o právu na náhradu (již vzešlé) škody a o zadostiučinění. Odvolatelka sama to uznává, připouštějíc jako nesporné, že je tu jistá mezera v ustanovení § 1330 obč. zák., má však za to, že by bylo právě úkolem moderní a hospodářskému životu se při-

způsobující judikatury, by takovéto mezery a nedostatky zákona doplňovala směrem pozitivním a nikoli restriktivně tak, že by lpěla na doslovu zákona, při čemž poukazuje k tomu, že prý ustanovení § 1330 obč. zák. je jakýmsi předchůdcem zákona proti nekalé soutěži. Než pro výklad a obdobné použití jiných předpisů naznačuje cestu § 7 obč. zák. Tohoto východiska zde není, protože § 1330 obč. zák. řeší zcela jasně, jaké nároky přiznává postiženému, aniž mezi nimi uvádí nárok zdržovací. Bylo již ve zmíněném rozhodnutí dovedeno, že není podkladu k domněnce, že se tak stalo jen proto, že to zákon opomenul anebo že to považoval za zbytečné, protože samozřejmé. Bylo tam také dovedeno, že nelze obdobně použití ani speciálního zákona proti nekalé soutěži, který takový nárok postiženému přiznává, a stačí poukázati k důvodům v citovaném rozhodnutí uvedeným. Stejně tak nemohlo by na př. býti v obecnoprávních věcech obdobně použito speciálních předpisů zákona směnečného a pod. Jde-li tu o nedostatek ochrany, jejíž potřeba se snad právem pociťuje v hospodářském životě, nemůže nápravy býti dosaženo cestou interpretace u soudů, nýbrž jen zákonem, jak je tomu i v četných jiných otázkách.

Čís. 13319.

Jde-li o odvolání z rozhodnutí vrchního soudu o započtení doby do přípravné praxe kandidáta advokacie, jest na výboru advokátní komory, by spisy předložil vrchnímu soudu, jenž pak podle obdoby §§ 205 a 206 jedn. řádu rozhodne o předložení spisů nejvyššímu soudu.

(Rozh. ze dne 24. února 1934, R I 100/34.)

Do usnesení vrchního soudu, jímž bylo odmítnuto jako opožděné odvolání kandidáta advokacie z usnesení výboru advokátní komory, jímž nebylo vyhověno jeho žádosti o započtení určité doby do advokátní praxe, podal kandidát advokacie odvolání, jež výbor advokátní komory předložil přímo nejvyššímu soudu.

Nejvyšší soud vrátil výboru advokátní komory spisy s tím, aby je podle obdoby § 39 písmeno c) zákona čís. 100/31 sb. z. a n. předložil vrchnímu soudu v Praze, jenž o předložení spisů nejvyššímu soudu rozhodne podle obdoby §§ 205 a 206 jedn. ř.

Čís. 13320.

Kdo prodal a knihovně převedl nemovitost před 8. květnem 1920, zavázav se, že veškeré nepřevzaté a před vkladem tržové smlouvy knihovně váznoucí dluhy a závady ze svého zastoupí a k výmazu přivede, není v poměru k nabyvateli ani podle smlouvy ani podle zákona povinen zaplatiti čs. státu nedoplatek dávky z majetku, který byl na prodané nemovitosti vložen jako závazek prodatele, a nemovitost od závazku toho odbřemeniti. Byla-li nemovitost, jež patřila prodateli dne 1. března 1919, prodána před 8. květnem 1920, jest prodatel o s o b n ě